

SAMARBEJDE MELLEM MEDIER

Inspiration: Sådan kan I samarbejde
med andre medier om journalistik

KARINA ODDERSHEDE DAHLGAARD

graverredaktør, Gravercentret

INDHOLD

Forord	3
3 former for journalistisk samarbejde.....	4
Oversigt: Samarbejder i rapporten	5
Samarbejdsprojekter:	6
<i>Radikal deling og projektstyring - DR og fire nichemedier</i>	<i>6</i>
<i>Fælles kræfter skaber mere - Kristeligt Dagblad, nichemedie og to fagblade.....</i>	<i>8</i>
<i>Fælles observationsstudie - Århus Stiftstidende og TV2 Østjylland.....</i>	<i>10</i>
<i>Illustration med konklusioner fra eksemplerne.....</i>	<i>13</i>
<i>Vigtig historie skulle ud til flere - Sjællandske og DR.....</i>	<i>14</i>
<i>Fagblad ønskede sag i lokalavis - Fagbladet 3F og JydskeVestkysten.....</i>	<i>16</i>
<i>Vi ligner hinanden - KNR, KVF og RÚV.....</i>	<i>18</i>
<i>Mediesamarbejde ved en tilfældighed - Jyllands-Posten og Politiken.....</i>	<i>20</i>
Tjekliste: Hvad er godt at huske før et medie-samarbejde	23
Beslutningstræ: Kom i gang med at samarbejde med andre medier.....	24
Eksempler på hvad Gravercentret kan hjælpe med i samarbejdet.....	25
Citater om værdien af journalistisk samarbejde	26
Andre måder at tænke samarbejde på - pointer fra udlandet:	30
<i>Centrale researchpakker kan styrke samarbejde og journalistik.....</i>	<i>31</i>
<i>7 former for mediesamarbejde.....</i>	<i>32</i>
<i>Få eksperter ind i newsroom.....</i>	<i>33</i>
Kontakt Gravercentret for spørgsmål eller hjælp til samarbejde.....	34

SAMARBEJDE KAN LØFTE ALLE PARTER

Har du mod på og lyst til at samarbejde med andre redaktioner, så læs med her.

I mange år har solo-historier været vigtige og det ypperste for de fleste medier, og solo-historier har selvfølgelig fortsat deres berettigelse. Men på Gravercentret tror vi også på, at samarbejde mellem medier om den samme historie er en vigtig vej at gå.

Vi kender alle til de store internationale samarbejdsprojekter på tværs af landegrænser om lækkede dokumenter, hvor et eller to danske medier arbejder sammen med en stribe udenlandske medier om en kæmpehistorie.

Men samarbejde mellem ellers konkurrerende medier tager ikke nødvendigvis noget fra det enkelte medie, hvad enten det er *shine eller credit*, rækkevidde eller salg. Tværtimod kan det give andre ting: øget rækkevidde og opmærksomhed om historien, når den udkommer hos flere medier. Og ikke mindst en bedre og mere dybdegående historie, fordi man var flere om at bære arbejdsbyrden med at grave den frem. Måske bliver man ligefrem inspireret eller lærer noget nyt af sine kolleger fra det andet medie. Og måske synes brugerne faktisk, det er meget fedt, at deres medie kan samarbejde med en konkurrent om et vigtigt projekt i stedet for at bekrige hinanden. Man har da lov at håbe ...

Samarbejdet kan foregå mellem medier, der dækker det samme område, hvad enten det er samme kommune eller hele landet. Men samarbejdet kan også være mellem et lokalt medie og et nationalt medie eller et nichemedie, som kan styrke hinanden med hver deres ekspertise.

Nogle gange opstår samarbejdet takket være relationer mellem de involverede parter, andre gange går fremmede sammen med et ønske om samarbejde.

Gravercentret tror på, at samarbejde mellem medier kan løfte den journalistiske undersøgelse. Vi har gjort os nogle erfaringer med at facilitere samarbejdsprojekter mellem medier samt spurgt nogle medier, der har samarbejdet, hvordan de lavpraktisk har båret sig ad.

Disse erfaringer samler vi i overskuelig form, så I forud for et samarbejde kan vælge, hvilken vej I vil gå.

Gravercentret står desuden til rådighed, hvis I vil have rådgivning om samarbejde eller ønsker vores hjælp til at facilitere samarbejdet eller som *matchmakere*, hvis I søger de rette journalister eller medier at samarbejde med.

3 FORMER FOR JOURNALISTISK SAMARBEJDE

LAV JERES EGNE
DATA/UNDERSØGELSE
SAMMEN

F.eks. survey,
observationsstudie,
rundringning, bank på døren

LAV RESEARCH SAMMEN

F.eks. fra hvert sit hjørne
af en stor mængde
research

ERFA-SAMARBEJDE

Gå sammen med journalister
eller medier, der dækker
samme stofområde og del
erfaringer og idéer til vinkler,
metoder, kilder

SAMARBEJDER I RAPPORTEN

01

Radikal deling og survey-undersøgelse: Samarbejde mellem DR, Kommunen.dk, Videnskab.dk, Sygeplejevidenskab.dk og Sundhedsvisioner

02

Fælles rundringning: Samarbejde mellem Kristeligt Dagblad, Folkeskolen, Børn&Unge og Kommunen.dk

03

Fælles observationsstudie: Samarbejde mellem Århus Stiftstidende og TV2 Østjylland

04

Kom ud til et større publikum: Sjællandske Nyheder og DR. Samt Fagbladet 3F og JydskeVestkysten

05

Samarbejde om fælles stofområder: grønlandske KNR, færøske KVF og islandske RÚV

06

Fondsstøtte til international undersøgelse: historisk samarbejde mellem Politiken og Jyllands-Posten

Radikal deling og projektstyring

DR, Kommunen.dk, Videnskab.dk, Sygeplejevidenskab.dk og podcasten Sundhedsvisioner gik sammen – med hjælp fra Gravercentret – om at undersøge spild i sundhedsvæsenet.

Skrevet af Karina O. Dahlgaard, Gravercentret, tovholder for projektet

Hvad var historien: Medierne lavede Danmarks hidtil største undersøgelse af spild i sundhedsvæsenet, herunder overflødige procedurer og behandlinger samt behandling med tvivlsom effekt.

Hvordan blev idéen født: Netværk for videnbaseret journalistiks sundhedsnetværk ønskede at lave et samarbejdsprojekt. Idéen fandt medlemmer frem til gennem en fælles struktureret idéudvikling. Netværket og samarbejdsprojektet er støttet af TrygFonden. Gravercentret stillede gratis arbejdskraft til rådighed i form af facilitering m.m.

Hvordan samarbejdede medierne:

- Alle skulle yde en indsats for at kunne nyde godt af et stort materiale.
- En graverredaktør fra Gravercentret var tovholder og facilitator.
- Journalisterne mødtes fysisk heldags i starten, midtvejs og da indholdet var færdigt og skulle kvalitetssikres før udgivelse. Redaktørerne fra de tre største medier deltog ikke selv.
- Havde desuden få, korte online møder.
- Havde en chat i Teams, hvor alle skulle skrive, når de havde nyt.
- Havde fælles dokumenter i Teams, hvor alt blev uploadet. F.eks. research-interviews, output-interviews, tal, survey i alle stadier.
- Delte radikalt: Dvs. alt blev delt med det samme og til alle. Alle måtte bruge alles interviews og research. I princippet også grafik og billeder, selvom det ikke blev tilfældet.
- Lavede sammen en research-rundringning til 30 eksperter.
- Lavede dernæst sammen en omfattende survey til 133 forpersoner for selskaber og organisationer for autoriserede sundhedspersoner.
- Lavede en fælles "panorama-artikel", som alle måtte bringe i dens fulde længde eller plukke fra.

Tidsforbrug:

- Idéudvikling og forresearch (af freelancere betalt af TrygFonden) i marts-april 2025.
- Maj: Startværksted, hvor de deltagende medier mødtes første gang.
- Udgivelse i oktober (datoen fastsat i maj!).
- Ingen har arbejdet fuldtid med projektet.

Hvad var godt ved samarbejdet:

- Gavmildhed over for hinanden: Alle ønskede, at alle fik de bedst mulige produkter.
- At der blev lavet en omfattende undersøgelse, som var lettest i flok.

- At spillereglerne var klare fra starten.
- At der var en tovholder.

Hvad kunne have været bedre:

Ideelt set skulle en lang ferie ikke komme på tværs. Udsendelsen af surveyen endte med at blive i slutningen af juni, så der var brug for at minde nogle respondenter om at svare efter ferien. Det arbejde var også lidt vanskeligt, fordi journalisterne også holdt ferie forskudt.

LÆS MERE OM SAMARBEJDET PÅ
WWW.GRAVERCENTRET.DK:

Journalist om tiltrængt nyrestød: "Jeg har lært, hvor meget vi får ud af at sparre og dele med hinanden"

SCREENSHOTS FRA DR.DK OG VIDEN-SKAB.DK'S FAKTABOKSE OM SAMARBEJDET SAMT GRUPPEFOTO FRA STARTVÆRKSTEDET.

Rundspørge om spild og overflødige behandlinger

DR Nyheder står bag en rundspørge om spild og overflødige behandlinger i sundhedsvæsenet sammen med medierne Videnskab.dk, Kommunen.dk, Sygeplejevidenskab.dk og podcasten Sundhedsvisioner.

Forpersoner fra dels 39 specialebærende lægevidenskabelige selskaber, dels 94 øvrige sundhedsfaglige selskaber som Dansk Sygeplejeråd og Danske Fysioterapeuter er spurgt.

Samlet set repræsenterer de cirka 210.000 ansatte i sundhedsvæsenet.

I alt 90 forpersoner ud af 133 har svaret. 28 ud af 39 lægevidenskabelige selskaber og 62 ud af 94 sundhedsfaglige selskaber har svaret.

Undersøgelsen er foretaget med støtte fra Gravercentret.

Charlotte Strøm

læge, ph.d., journalist og tovholder for sundhedsnetværket

(om facilitering og hjælp med samarbejdsprojekt)

”

Gravercentret – og dvs. den udsendte redaktør – har som organisator og hepper og indpiser en stor del af æren for, at vores fælles researchprojekt lykkedes – og at det lykkedes så fornemt med fem vidt forskellige medier, der har arbejdet med den samme idé. Projektet kunne muligvis været blevet til noget uden Gravercentret, men det ville med 100 % sikkerhed ikke have kørt så glat – som det rent faktisk har kørt – uden den kompetente styring fra Gravercentret.

\ Rundspørge om spild i sundhedsvæsenet

I et nyt samarbejde har Videnskab.dk været med til at lave den hidtil mest omfattende spørgeskemaundersøgelse af spild i sundhedsvæsenet.

De øvrige parter i samarbejdet er: Gravercentret - Danmarks Center for Undersøgende Journalistik, Kommunen.dk, DR, Sygeplejevidenskab.dk og podcasten Sundhedsvisioner.

Sammen har vi valgt at kontakte repræsentanter for alle autoriserede sundhedsprofessionelle, som samlet repræsenterer cirka 210.000 ansatte i sundhedsvæsenet.

Blandt dem er 25.000 læger og 73.000 sygeplejersker, men også eksempelvis 2.500 ambulancebehandlere og 320 osteopater. Dermed er undersøgelsen den hidtil mest omfattende af sin art i Danmark.

Repræsentanterne er blevet spurgt om overdiagnosticering, overbehandling, evidens for behandling og værdien af behandlingen for patienterne.

Fælles kræfter skaber mere

Kristeligt Dagblad, Kommunen.dk, Folkeskolen.dk og fagbladet Børn&Unge gik med hjælp fra Gravercentret sammen om at undersøge skolevægring.

Skrevet af Sara Laadal Mortensen, Gravercentret, tovholder for projektet

Hvad var historien: Skolevægring er i de senere år rykket helt til tops på den politiske dagsorden. Alligevel skelner de officielle fraværstatistikker fra Børne- og Undervisningsministeriet ikke mellem fravær på grund af influenza, brækkede ben eller ferier – og det fravær, der skyldes mistrivsel og skolevægring. Der findes mange fortællinger om bekymrende skolefravær, men få data, der isoleret belyser omfanget af skolevægring. Derfor satte journalister sig for at undersøge det bekymrende skolefravær i folkeskolens 6. årgang vha. en omfattende rundringning.

Hvordan blev idéen født: Børne- og Ungdomsnetværk under Netværk for videns- og evidensbaseret journalistik ønskede at lave et samarbejdsprojekt. Idéen fandt medlemmer frem til gennem en fælles struktureret idéudvikling, faciliteret af Gravercentret. Netværket og samarbejdsprojektet er støttet af TrygFonden. Gravercentret stillede gratis arbejdskraft til rådighed i form af projektleddelse og research m.m.

Hvordan samarbejdede medierne:

- Alle skulle yde en indsats for at kunne nyde godt af et stort materiale.
- En graverredaktør fra Gravercentret var tovholder og facilitator.
- Journalisterne mødtes fysisk heldags i starten, midtvejs, og da indholdet var færdigt og skulle kvalitetssikres før udgivelse.
- Havde desuden korte online møder løbende.
- Havde en chat i Teams, men den blev stort set ikke brugt.
- Havde fælles dokumenter i Teams, hvor alt blev uploadet. F.eks. research-interviews, output-interviews og tal.
- Alt blev delt til alle. Alle måtte bruge alles interviews og research.
- Kontaktede i alt 318 tilfældigt udvalgte skoler. Nogle ville ikke deltage, andre vendte ikke tilbage. 52 lærere på 51 af skolerne blev interviewet.
- Lavede en fælles "panorama-artikel", som alle måtte bringe i dens fulde længde eller plukke fra.

Tidsforbrug:

- Idéudvikling og forresearch (af freelancere betalt af TrygFonden) i marts-maj 2025.
- Maj: Startværksted, hvor de deltagende medier mødtes første gang.
- Udgivelse i november.
- Ingen har arbejdet fuldtid med projektet.

Hvad var godt ved samarbejdet:

- At der blev lavet en stor rundringning, som havde været umulig for det enkelte medie at løfte.
- Velvillighed. Alle var åbne over for de andre medier og ønskede, at de fik gode historier ud af det.
- At der fra start var klare rammer for samarbejdet.
- At der var en projektleder, som havde overblik, tog initiativ og pressede på.

Hvad kunne have været bedre ved samarbejdet:

- Vi kom langsomt fra start, fordi vi ønskede at få sparring fra en ekspert i at lave valide undersøgelser. Det trak ud af flere omgange, så vi ikke kom ud over stepperne. Dog var det en nødvendig sparring, som var med til at kvalitetssikre undersøgelsens design.
- Det var sværere at få svarene i hus, end de fleste havde regnet med trods advarsler om det. Det krævede en kæmpe indsats og kunne kun ske, fordi journalisterne løftede i flok.

"Det er jo på en måde en virkeliggørelse af mediechefernes skåltaler i disse år om, at medierne ikke er hinandens egentlige konkurrenter, men snarere fæller i kampen for fortsat at have en fri og relevant presse i en tid, hvor branchen er presset af tech-giganter og magthavere. Jeg har virkelig været imponeret over, hvordan Gravercentret på så professionel vis har formået at få det til at ske."

Anders Boas, journalist på Weekendavisen og medlem af netværket.

Om stikprøven

Journalister fra medierne Folkeskolen, Kristeligt Dagblad, Børn&Unge og kommunen.dk har sammen undersøgt bekymrende skolefravær i folkeskolens 6. årgang med hjælp fra Gravercentret - Danmarks Center for Undersøgelse Journalistik.

Samarbejdet er udspirnet af Netværket for vidarbaseret journalistik, der drives af DMJX med økonomisk støtte fra TrykFonden. Fonden har støttet den journalistiske undersøgelse økonomisk, men ikke haft nogen form for indblanding eller viden om projektets indhold.

SCREENSHOTS AF ARTIKLER
SAMT FOTO AF NOGLE AF
SAMARBEJDETS DELTAGERE.

Fælles observationsstudie

Århus Stiftstidende og TV2 Østjylland gik i efteråret 2025 sammen om at undersøge folkeskolerne.

Skrevet af Jan Schouby, chefredaktør på Århus Stiftstidende og Rikke Bekker, indholdschef på TV2 Østjylland

Hvad var historien: I serien "Er folkeskolen fxcked?" kiggede de to medier sammen nærmere på blandt andet, hvor mange afbrydelser der sker i undervisningen og i forlængelse af den dækning, foreslog ministeren, at skolepersonale skulle kunne lave fysiske magtanvendelser.

Hvordan blev idéen født: Idéen om samarbejde blev fostret af chefredaktørerne, der tidligere havde arbejdet sammen, og byggede desuden på erfaringer fra Fyn, hvor flere medier har eksperimenteret i samarbejde på flere historier og projekter. Efter møde med mulige sonderinger i sommeren '23 blev det aftalt, at vi ville gå videre med et fælles projekt, når tiden var til det. Det førte til møde i sommeren '24, hvor et fælles KV-projekt blev vedtaget – samtidig med planen om at lave fælles valgdebat i Aarhus. Selve idéen om at undersøge, om "folkeskolen er fxcked?" kom fra chefredaktør Jan Schouby ud fra tip og historier om, hvad der egentlig sker i folkeskoleklasserne.

Hvordan samarbejdede medierne:

- Samarbejdet begyndte med at sætte rammerne og lave en fælles redaktion, hvor hvert medie bidrog med det mulige antal medarbejdere. Århus Stiftstidende fik støtte fra Århus Stiftstidendes Fond og bidrog med en redaktør, en journalist og en journalistpraktikant. TV2 Østjylland bidrog med en redaktør, en journalist og en fotograf.
- Projektet løb henover knap tre måneder i efteråret 2025 op til kommunalvalget, og redaktionen satte sig fysisk sammen – en uge på hvert medie ad gangen. Til sidst dog mest på TV2 Østjylland, da vi havde videokompetencerne og skulle have adgang til redigeringssystemerne og herfra eksporterede vi til Århus Stiftstidende.
- Al viden blev løbende delt i både fælles dokumenter og på møder.
- Det var særskilt aftalt, at Århus Stiftstidende fik adgang til at publicere artiklerne 5 timer før TV2 Østjylland – af hensyn til deres betalende brugere. Det valgte vi at fravige én gang, da hele TV 2-systemet gik med på hovedhistorien om uro i klasserne, som også blev delt med Ritzau og også blev brugt i den landsdækkende TV 2-debat med partilederne.

Tidsrammen: Ideen fik vi i august 2025. Kort efter blev der lavet projektbeskrivelse, og selve projektet var indhegnet som følger:

Periode: 25. august 2025 - 13. november 2025.

Arbejdstitel: Er folkeskolen fucked? Hvad sker der i folkeskolen?

Formål: At undersøge/afdække, hvordan der reelt er i folkeskolen i Aarhus – og sikre maksimal gennemslagskraft ved at gå to medier sammen.

Mål: At sætte en markant dagsorden op til kommunalvalget ved at bringe ny viden til debat. Udkomme: Uge 44, 45 og 46.

Aftaler om udkommet:

- Hvert medie har ansvaret for eget udkomme – jf. presseetik mv.
- Vi udkommer fælles med fælles byline på de fælles artikler
- Ved særlige plus-vinkler udkommer stift.dk 5 timer før TV 2 Østjylland
- Vedr. etik: Ved uenighed om etik, så ligger varetøret hos den forsigtige af medierne.
- Tre-trins-raket i udkommet:
 - o 1 historie + opfølgning i uge 43,
 - o 1 historie + opfølgning i uge 44,
 - o 1 historie + opfølgning i uge 45. Mindst 3 reels og tv-pakker.

Projektorganisation:

Styregruppen: Jan Schouby og Rikke Bekker. Projektgruppen: Thomas Nielsen-Grøn, Simone Buur Skyum, Kristine Dam Johansen, Irene Nørgaard, Eskild Lyngsøe og Alberte Kaltoft.

Samarbejdet sluttede ved valgdebatten den 13. november 2025.

Hvad var godt: Det var i særdeleshed godt, at den sammenbragte redaktion så hurtigt fandt hinanden og løftede hinandens idéer og kompetencer og så flot evnede at realisere ambitionerne. Det fungerede godt, at mange beslutninger om f.eks. udkomme, etik m.m. var taget i projektbeskrivelsen – og der var løbende god dialog om udkommet mellem mediehusene. Serien skabte stor debat i kommunalvalgkampen november 2025, og i Aarhus blev det besluttet at sætte penge af til flere lektioner med to fagprofessionelle. Projektet blev nomineret til en af de landsdækkende TV-priser for bedste nyheds- og aktualitetsindhold, og det var også ret godt ;-)

Hvad kunne have været bedre: Tiden blev en faktor, da udkommet skulle ud at leve i valgkampens vigtigste uger, og indholdet skulle være klar inden valgdebatten. Det var kort tid at eksekvere på, og det blev udfordrende, da flere gode vinkler blev klar og mere indhold pressede sig på.

Er folkeskolen fx'et?

Hvad sker der egentlig i klasselokalerne på de aarhusianske skoler? Hvor meget fylder uro, konflikter og vold? Er lærerens autoritet under pres? Og hvordan går det med inklusion?

Århus Stiftstidende og TV2 Østjylland har indgået et samarbejde om at sætte fokus på folkeskolen i Aarhus Kommune frem mod kommunalvalget 18. november 2025.

Blandt andet har vi som fluen på væggen fulgt fire erfarne læreres undervisning på tre almindelige folkeskoler.

Vi sætter fokus på både udfordringerne og de positive historier, og vi håber, du vil følge med.

Sådan gjorde vi

Århus Stiftstidende og TV2 Østjylland fulgte fire erfarne læreres undervisning på tre folkeskoler i Aarhus Kommune gennem to uger.

Det skete fra den 22. september til den 3. oktober.

Folkeskolerne er Bavnehøj Skole, Hårup Skole samt Rundhøjsskolen.

Skolerne er udvalgt, fordi de er placeret geografisk forskelligt i kommunen og ikke stikker ud i statistikkerne som særligt udfordrede.

Vi observerede i alt 66 undervisningstimer i otte forskellige klasser fordelt på klassetrinene 1., 4., 5. og 8. klasse.

Vi filmede også undervisningen. Alt sammen efter aftale med skoleledere, lærere og forældre.

I henhold til vores etiske retningslinjer har vi desuden taget et særligt hensyn til børn i sårbare situationer. Hvis ikke vi helt har udeladt situationerne, har vi beskyttet børnene ved at sløre deres ansigter i den sårbare situation på video samt anonymisere dem på skrift. I alle tilfælde kender vi elevernes identiteter.

Vi registrerede forstyrrelser på følgende måde

En journalist sad med i lærerens timer på hver skole og registrerede forstyrrelser i undervisningen med inspiration fra forskningens definitioner på undervisningsforstyrrende uro.

Vi har defineret forstyrrelserne som:

- Afbrydelser: Elev afbryder undervisningen/læreren uden faglig relevans/uden aftale
- Udbrud: Elev forstyrrer undervisningen med høje lyde, råb eller udbrud uden faglig relevans
- Støj: Elev der leger med for eksempel med en bold, skramler med en stol eller trommer i bordet
- Snak: Elev taler/hvisker og/eller småsnak mellem elever uden faglig relevans
- Nægtelse: Elev nægter højtlydt at følge lærerens anvisning
- Forlader plads: Elev rejser sig, går eller står i lokalet uden aftale eller uden faglig relevans
- Døren går: Elev forlader klassen eller kommer tilbage uden aftale og uden faglig relevans
- Fysisk vold: Elev slår, sparker, spytter, kaster med ting efter nogen, skubber eller bidder
- Trusler: Elev truer om vold eller hærværk mod person, pårørende, ejendele eller lignende

Hvis en forstyrrelse havde faglig relevans, er blev den ikke registreret og dermed ikke medregnet. I alle former for tvivl, er forstyrrelsen ikke registreret.

Udover elevernes forstyrrelser har vi også særskilt talt antallet af gange, hvor læreren må afbryde undervisningen for at rettesætte. Vi har udover almindelige rettesættelser også registreret, hvor mange gange læreren hæver stemmen.

Vi var fluen på væggen i folkeskolen:
På én lektion blev undervisningen forstyrret 99 gange

Vi sad med i timerne på tre skoler: Undervisningen blev forstyrret 29 gange i hver lektion i snit

Lærer om trist udvikling: - Volden er eskaleret helt vildt

'Jeg kunne godt tænke mig at dræbe dig': 2000 episoder med vold og trusler - hvor slemt er det på dit barns skole?

Er folkeskolen "fucked"? Nu skal lærere have ret til fysisk magtanvendelse

SCREENSHOTS FRA DE TO MEDIER
SAMT FÆLLESFOTO AF HOLDET BAG

EKSEMPLERNE

Før og efter denne side er det konkretiseret, hvordan hver af de syv mediasamarbejder har været. Her er nogle få konklusioner:

3 af de 7 samarbejder opstod, fordi de involverede personer allerede havde en **stærk relation**

4 af de 7 samarbejder har fået dækket nogle udgifter ved samarbejdet af **fondsstøtte**

Fælles for samarbejderne er, at medierne ønskede at **sætte dagsorden** og nå et større publikum

Eksemplerne på samarbejder er kendetegnet ved troen på, at **man løfter bedst i flok**. Filosofien er: Når man forener kræfter, viden og kompetencer, kan man lave en større og bedre historie

Vigtig historie skulle ud til flere

Sjællandske-journalist Marianne Nielsen allierede sig med DR for at få fjernvarmeskandalen i Odsherred ud til et større publikum.

Skrevet af Marianne Nielsen, journalist, Sjællandske Nyheder

Hvad var historien: Fjernvarmeskandalen i Odsherred Forsyning og Odsherred Varme 2024 - ?

Hvordan blev idéen til historien født: Jeg har skrevet om den sag, lige fra dag 1 og fulgt den tæt. Tættere end andre medier. Men jeg syntes ikke, at skandalens omfang kom langt nok ud. Hele Danmark skulle vide, hvor galt det stod til i Odsherred. Det grublede jeg over et stykke tid.

Hvordan blev ideen til at dele research med et andet medie født: Samarbejdet blev indledt for alvor i ugerne/månederne op til det, der skulle blive til en begæring om rekonstruktion og et historisk pressemøde i byrådssalen. Med tanke på at få sagen kendt vidt og bredt, bankede jeg på hos DR P4's reporter i Holbæk, Trine Warrer Juul, på etagen over mit kontor, for at høre, om der var interesse for at samarbejde om at "booste" skandalen, så hele landet forstod alvoren. Det ville hun heldigvis godt, for DR var kommet lidt sent "på vognen", og vi gik derefter til vores chefer for at få grønt lys til samarbejdet. Det fik vi.

Hvordan samarbejdede I:

- Vi delte research, aktindsigter og kilder, f.eks. ekspertkilder, og talte ofte sammen over en kop kaffe om den seneste udvikling, og hvordan vi greb tingene og informationerne an.
- Trine og jeg skrev blandt andet hver på en baggrundsartikel ud fra vores fælles viden, der blev udgivet samme dag som pressemødet om rekonstruktionsbegæringen blev holdt i oktober 2024. På DR.dk linkede de til nogle af de artikler, jeg tidligere havde skrevet i sagen, og jeg løsnede de pågældende artikler fra betalingsmuren.
- Fælles fortrolige briefinger med centrale kilder i kommunen tæt på sagen.
- Jeg deltog i direkte fladeudsendelser på P4 Sjælland som "ekspert", der kunne forklare sagen for lytterne.

Tidsforbrug: Jeg bruger stadig en stor del af min tid på skandalen i Odsherred Forsyning. Både dengang og nu bruger jeg dagligt tid på research, baggrundssamtaler, aktindsigter og samtaler med berørte borgere og den forening, der taler på fjernvarmekundernes vegne i sagen. Og selvfølgelig på at skrive noget af alt det, jeg finder frem til. Trine og jeg har også senere i forløbet samarbejdet om del-elementer i det omfattende sagskompleks. Blandt andet om den politianmeldte tidligere økonomidirektør.

Hvad var godt ved samarbejdet: Det lykkedes at få gjort hele Danmark bekendt med skandalen, da sagen kom med på DR's nationale platforme. TV Avisen sendte f.eks. live fra pressemødet i byrådssalen efterfulgt af analyser. Jeg synes samarbejdet fungerede godt, og jeg vil helt klart anbefale andre at overveje det. Men man skal overveje, hvad man vil have ud af det, og hvem man gør det sammen med. Trine og jeg er tidligere kolleger på radioen, og jeg stoler 100 procent på hende. Det betyder meget, når man deler research.

Hvad kunne have været bedre: Hvis vi får muligheden igen for et større samarbejde, skal det nok være mere struktureret end den fremgangsmåde, vi valgte. På det tidspunkt tænkte jeg mere på at få historien ud på andre platforme end det, jeg havde tilgængeligt på Sjællandske Nyheder, end på strukturen i samarbejdet. Det havde nok været gavnligt for begge parter at have mere faste rammer til formidlingen. Til gengæld gik alting så stærkt på det tidspunkt, at der var voldsomt meget at forholde sig til hele tiden – og det at være to til at bearbejde informationerne var uden tvivl en kæmpe bonus.

BILLEDET ER FRA ET PRESSEMØDE I BYRÅDSSALEN I ODSHERRED.

KOMMUNEN MEDDELTE, AT FORSYNINGSSKABET GIK I REKONSTRUKTION.

PÅ BILLEDET SES TRINE WARRER JUUL, DR (TV), MARIANNE NIELSEN, SJÆLLANDSKE (I MIDTEN) OG PIA LARSEN, SJÆLLANDSKE (TH.). FOTO: THOMAS OLSEN, SJÆLLANDSKE NYHEDER.

SCREENSHOTS FRA JOURNALISTEN.DK OG SN.DK

Kreds 2 Prisen går til journalist fra Sjællandske

Kredsen fremhæver også, at Marianne Nielsen i forlængelse af historien delte sin research med en kollega fra et andet medie, så den principielle og vigtige historie kunne komme bredere ud.

Pengene slap op og sendte forsyningsselskab mod afgrunden

Nye detaljer - derfor blev økonomidirektør i skandalefirma politianmeldt

Sådan blev Thorsens kontraktbrud opdaget

Ingen hørte alarmklokkerne bimle i bestyrelseslokalet

Fagblad ønskede sag i lokalavis

Benny Søe Baagø fra JydskeVestkysten kom til at samarbejde med Fagbladet 3F, fordi bladet henvendte sig med ønsket om, at flere kendte til alvorlig sag.

Skrevet af Benny Søe Baagø, lokalredaktør for redaktionen i Varde, JydskeVestkysten

Hvad var historien: Medarbejdere på virksomheden Sky-Light blev syge af stoffet PMDA, og virksomheden ville kun i meget begrænset omfang udtale sig og erkende ansvar i sagen. Samarbejdet mellem medierne kørte i 2019-2020, men sagen kører fortsat.

Hvordan blev idéen til historien og samarbejdet født: Fagbladet 3F henvendte sig. Fagbladet havde allerede omfattende research næsten færdig, men ville gerne have den bredere ud til lokalbefolkningen. Fagbladet 3F kontakter ofte både nationale og lokale medier ang. samarbejde.

Hvordan samarbejdede I:

- Vi skrev hver vores artikler og stod dermed selv på mål for det, vi publicerede.
- Vi delte research med hinanden.
- Vi delte research over mail og havde ingen fælles drev, logbog eller noget som helst i den stil.
- Ved de større afsløringer aftalte vi fælles publiceringstidspunkt.
- Kommunikationen med Fagbladet 3F var næsten udelukkende over mail. Der var også begrænset telefonkontakt.
- Med min kollega på nyhedsredaktionen i Esbjerg kommunikerede vi meget på både telefon og mail.
- Vi brugte ofte formuleringer i artikler som "Avisen Danmark og Fagbladet 3F har afsløret ..."

Tidsforbrug: Det er nok det mest tidskrævende, jeg har lavet som journalist. Det er svært at sætte timer på noget, der strakte sig over et års tid (de senere udviklinger er hovedsageligt skrevet af andre end mig), men det var mange, for der var en hel del aktindsigter, der var meget omfattende, og mange snakke med kilder til både baggrund og citat.

Samarbejdet med en kollega på nyhedsredaktionen i Esbjerg var rimelig intenst, mens sagen for alvor kørte.

Men for at være ærlig, så fyldte samarbejdsdelen med Fagbladet 3F ikke så meget. Når de fik en aktindsigt eller kontakt til en kilde, så sendte de til os på mail, og vi gjorde modsat. Men vi talte ikke meget om vinkler, næste researchtrin osv. – det betød også, at vi af og til søgte de samme aktindsigter.

Hvad var godt ved samarbejdet: Fagbladet 3F havde en kæmpe fordel i at have en ret direkte kontakt til 3F-medlemmer og de interne kilder, der kendte alle detaljer i sagen. 3F-journalisterne banede vejen for os til også at få den kontakt. Selvfølgelig fandt vi på JydskeVestkysten af og til

oplysninger, som Fagbladet 3F også fik gavn af i fagbladets journalistik, men mit indtryk var, at fagbladets hovedinteresse var at få sagen ud i en bredere kreds end kun læserne af Fagbladet 3F.

Hvad kunne have været bedre: Hvis vi havde koordineret mere, så var vi måske kommet dybere ned i sagen hurtigere. Men måske var journalistikken i de to medier også blevet mere ens.

**Kemikalie gjorde syv ansatte syge:
Medarbejder kræver erstatning fra Varde-
virksomhed**

**Politikere i strid: Er ledelsen eller loven skyld i otte
syge medarbejdere på Sky-Light i Varde?**

**Efter alvorlig kemikaliesag i Varde: Minister
erkender for lidt fokus på kemi**

**Forstå sagen om farligt kemikalie på Sky-Light på to
minutter**

**Sky-Light anker dom: Syge ansattes ti år
lange kamp fortsætter**

**Ansatte blev syge af farligt
stof: Direktør læste ikke
advarsler i seks år**

Vi ligner hinanden

De tre public service-medier fra Færøerne, Grønland og Island besluttede i 2025 at starte et samarbejde op, fordi de er små medier med små befolkninger, men allermest fordi de har mange stofområder til fælles.

Fortalt af Regin Winther Poulsen, tovholder og initiativtager til samarbejdet. Regin Winther Poulsen er færøsk graverjournalist, uddannet i Island og New York, bosat i Rio de Janeiro.

Hvad samarbejdede I om: De tre public service-stationer KNR, KVF og RÚV startede et journalistisk projekt op sammen i 2025, hvor ambitionen var at undersøge det samme emne – hvor vi vidste, der var noget at komme efter – genbruge case-historier fra hinandens lande og tilpasse podcasten til deres egne brugere. Planen var at udkomme som podcast i otte afsnit. Målet var en podcast-serie, fordi det virkede mere overkommeligt end en dokumentar.

Projektet gik i stå af forskellige grunde, og derfor nævnes det ikke i denne rapport, hvad emnet og vinklen for serien er.

Hvordan blev ideen født: Regin Winther Poulsen og Katrin Petersen, nyhedschef for færøske KVF, fik sammen idéen, da de begge er begejstrede og glødende fortalere for synergieffekter mellem medierne i de tre lande, som har mange ligheder. F.eks. små befolkninger hvor alle kender alle i bygden, sikkerhed, fiskeri og sårbarhed over for klimaforandringer. Regin Winther Poulsen og Katrin Petersen talte sammen om, at de tre public service-stationer burde arbejde sammen, som DR, NRK og SVT f.eks. gør det.

Samarbejdsidéen bestod af tre forskellige dele: 1) samarbejde om et konkret journalistisk projekt for få medarbejdere. 2) Undervisningsforløb i undersøgende journalistik for alle journalistiske ansatte på stationerne, med håb om at det organisk ville sætte samarbejdsprojekter i gang på tværs af landene. 3) Regin Winther Poulsen har selv en drøm om, at de tre lande ude i fremtiden skal være værter for en konference i undersøgende journalistik i Vestnorden.

Hvordan samarbejdede I:

Del 1, samarbejde om et konkret journalistisk projekt, er det, der indtil videre er blevet sat i værk.

- Man udvalgte en journalist og en redaktør/mentor fra hhv. KNR, KVF og RÚV.
- Regin Winther Poulsen var tovholder.
- De holdt møder på Zoom. På engelsk.
- De delte researchmateriale på Drive og Messenger.

Kongstanken var, at det var lige så vigtigt at øve vaner og proces som at udgive den gode historie. Det var vigtigt for samarbejdet, at idéen ikke skulle blive dræbt af for store ambitioner for publicering.

Tidsforbrug: Over nogle måneder holdt de møder. I nogle perioder var der regelmæssige møder, mens der i andre perioder var sporadisk forbindelse. Der blev arbejdet med at skrive ideer og talt om muligheden for at søge penge fra fonde til udgifter.

Hvad har været godt indtil videre: Alle medier og involverede personer var meget investerede i samarbejdet med det samme. Ambitionen var god, og håbet er, at samarbejdet bliver genoptaget.

Hvad kunne have været bedre: Projektet blev lagt ned. Først måtte KNR trække sig fra samarbejdet, pga. de problemer, der er med underbemanding på KNR, og fordi valg og Trump krævede redaktionens opmærksomhed. De to andre medier arbejdede videre med henblik på, at KNR kunne vende tilbage. Men efter noget tid stødte projektet på grund. Medierne var ellers nået til at skrive ideer til de enkelte episoder.

Regin Winther Poulsen, som selv er freelancer i Brasilien, reflekterer over, at hvis medierne havde sat en intern tovholder på, som havde mere tid end ham til at drive projektet, ville det være en styrke. Han gør sig også tanker om, hvorvidt et samarbejde står stærkere, hvis idéen kommer først, og medierne derfor rækker ud til hinanden, end i dette projekt, hvor det startede med ønsket om at samarbejde og dernæst fandt man idéen. På den anden side er det vigtigere, at der er vaner for at arbejde sammen, og at man ved, hvordan man kommer i gang, end at man allerede har den rette idé. Regin Winther Poulsen synes derfor, at man måske bare skal prøve igen, til samarbejdet virker.

Mediesamarbejde ved tilfældighed

Jyllands-Posten og Politiken har så vidt vides for første gang lavet journalistisk indhold sammen. Det er sket i en undersøgelse, der strækker sig over Asien og Afrika.

*Skrevet af Thomas Foght, korrespondent for det Globale Syd, Jyllands-Posten
& Sebastian Stryhn Kjeldtoft, Asien-korrespondent, Politiken*

Hvad var historien: Tusindvis af danskere bliver hvert år svindlet online, men de færreste ved, at de kriminelle ofte selv er ofre for menneskehandel i Det Globale Syd. 'Cyberslaverne' undersøger i en artikel- og podcastserie den organiserede digitale svindel, der er en af verdens hurtigst voksende former for kriminalitet.

Gennem reportager og interviews i Kenya, Singapore, Thailand, Taiwan og Filippinerne afdækker Politiken og Jyllands-Posten den brutale milliardindustri og beskriver, hvordan cyberslaveriet også trækker tråde til Danmark.

Hvordan blev idéen født: I januar 2025 udvekslede vi forskellige projektideer i forbindelse med en legatansøgning til Timbuktu Fonden. Sebastian havde bidt mærke i nogle historier og rapporter om de asiatiske svindelfabrikker, og vi talte om, at det ville være et emne at dykke ned i.

På det tidspunkt var der masser af enkelthistorier om, at danskere blev udsat for svindel. Men vi indså, at det var en global problemstilling, som forbinder Afrika, Asien og Europa – såvel som resten af verden. Den sammenhæng havde ingen beskrevet, så det satte vi os for at gøre. Vi havde den fordel, at Thomas bor i Kenya, mens Sebastian bor i Taiwan, hvorfor vi naturligt kunne opsøge kilder og beskrive problemstillingen fra hvert vores hjørne af verden.

Vi så et journalistisk potentiale i at vise, hvordan menneskesmuglingen udgør et centralt element i den globale onlinesvindel og dokumentere, hvordan det rammer helt almindelige danskere.

Hvordan blev ideen til at samarbejde født: Da vi afleverede ansøgningen, var Thomas freelancer og havde leveret artikler til Politiken, og derfor var projektet oprindeligt tænkt som en serie, der skulle bringes i Politiken. Men mens Timbuktu Fonden behandlede legatansøgningen, fik han job hos Jyllands-Posten.

Da vi fik tildelt arbejdslegatet, talte vi med vores respektive redaktionsledelser om mulighederne for et samarbejde. Så vidt vides var det første gang, at de to medier, der ejes af samme koncern, skulle lave et reelt journalistisk samarbejde, og der kunne være blandede holdninger til, at to konkurrerende medier slog pjalterne sammen. Men der var velvillighed og forståelse for den usædvanlige situation på begge sider.

Derefter nedfældede vores udlandsredaktører i fællesskab en samarbejdsaftale, der både beskrev de overordnede rammer for research og udgivelse, men også mere specifikke detaljer om, hvad der var fællesstof, og hvor medierne var frisatte til at gå egne veje.

Vi havde samtidig besluttet, at legatmidlerne udelukkende skulle bruges på rejseudgifter og fixere – og således ikke på løn, da vi begge allerede havde en ansættelse. På den måde fik vi mest muligt ud af de 100.000 kroner, og dermed skulle Politiken og Jyllands-Posten kun give grønt lys til arbejdstimerne. Der var derfor ingen ekstra udgifter for dem.

Hvordan samarbejdede medierne:

- Vi delte al research, interviews, fotos, lyd og andet materiale i et fælles drev. Alt var fælles.
- Vi arrangerede på skift reportageturerne med hjælp fra lokale journalister og fiksere.
- Vi rejste sammen for at have samme viden og udgangspunkt, når vi skulle skrive og gengive historierne.
- Vi skrev dagligt sammen og talte også i telefon flere gange om ugen. Dertil kom møder med aviserne.
- Vi lavede en artikelliste og fordelte historierne imellem os. Den ene skrev udkast til en historie, hvorefter den anden gav feedback. Til sidst fik redaktørerne historierne.
- Medierne har udgivet præcis de samme artikler. Brødteksterne var helt ens, men medierne var frisatte til at afprøve forskellige rubrikker.

Tidsforbrug:

- Første fase: Vi søgte om Timbuktufonden i begyndelsen af 2025. Det tog en dags tid at skrive ansøgningen.
- Anden fase: I foråret blev vi bekendt med, at vi havde vundet prisen. Derefter begyndte vi så småt at planlægge vores rejser og serien. Måske en uges arbejde.
- Tredje fase: Reportagetur 1 i Filippinerne. En uges arbejde.
- Fjerde fase: Reportagetur 2 i Singapore og Thailand, september. To ugers arbejde.
- Femte fase: Skrivefase og optagelse af podcast. Fire måneders arbejde fra november til februar – med normalt arbejde ved siden.
- Sjette fase: Vi har en række foredrag i foråret i Danmark i 2026. Dertil vil der komme enkelte nye historier i løbet af året.

Hvad var godt ved samarbejdet: Det var et upåklageligt samarbejde, fordi vi havde fuld tillid til hinanden, og derfor undgik vi alle de faldgruber, der kan være, når to forskellige medier samarbejder. Det, at vi også udgav artiklerne i fællesskab, fjernede ethvert tilløb til konkurrence, som kan opstå, hvis medierne deler research, men skriver hver deres historie.

Historierne er blevet meget vellæste, og vi har indtryk af, at vi har formået at rykke den offentlige debat om digital svindel. Det gælder både problemets alvor og internationale karakter, og dermed hvad der politisk og politimæssigt er nødvendigt at gøre for at komme problemet til livs.

Vores tilgang om at dele alt gjorde det også nemt at arbejde på tværs af verdensdele, da vi bor i henholdsvis Asien og Afrika. Det var også en ressource for redaktionerne, da de visuelle og kommercielle afdelinger kunne få adgang til vores fælles researchmateriale og bruge det til deres arbejde med serien.

Hvad kunne have været bedre: Det er i småtingsafdelingen, men det var nyt for aviserne at skulle samarbejde på denne måde. Det betød, at vi nogle gange blev fanget i møder, hvor vi skulle forklare historien forfra for nye kolleger, i takt med at de blev involveret. Men der fandt vi en god arbejdsgang med små møder, hvor kun de absolut nødvendige blev inviteret med.

FOTOS AF JOURNALISTERNE PÅ REPORTAGE.

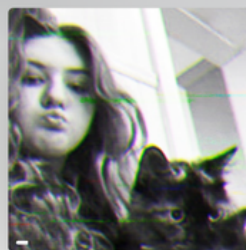

OM SERIEN

Cyberslaverne

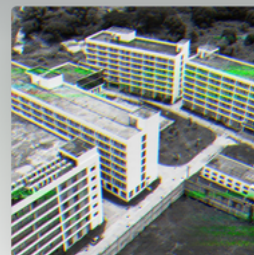

ARTIKEL- OG PODCASTSERIE I BEGGE MEDIER:

8. februar - 26 min. tilbage

Cyberslaverne 1:4 – Peters dickpic endte hos sexafpresser

15. februar - 31 min.

Cyberslaverne 2:4 – Slavefabrikken på Filippinerne

22. februar - 23 min.

Cyberslaverne 3:4 – Tortureret til at svindle

1. marts - 30 min.

Cyberslaverne 4:4 – Jagten på bagmændene

Onlinesvindel er en af klodens hurtigst voksende former for kriminalitet, som hvert år rammer titusindvis af danskere.

I en ny undersøgende reportageserie afdækker Jyllands-Posten og Politiken den brutale milliardindustri, hvor gangstere i Asien og Afrika holder 100.000 slaver i et jerngreb og tvinger dem til at svindle andre på nettet.

Kom med ind bag murene, se svindelcentrene, mød ofre og forstå, hvordan det globale cyberslaveri også trækker tråde til Danmark.

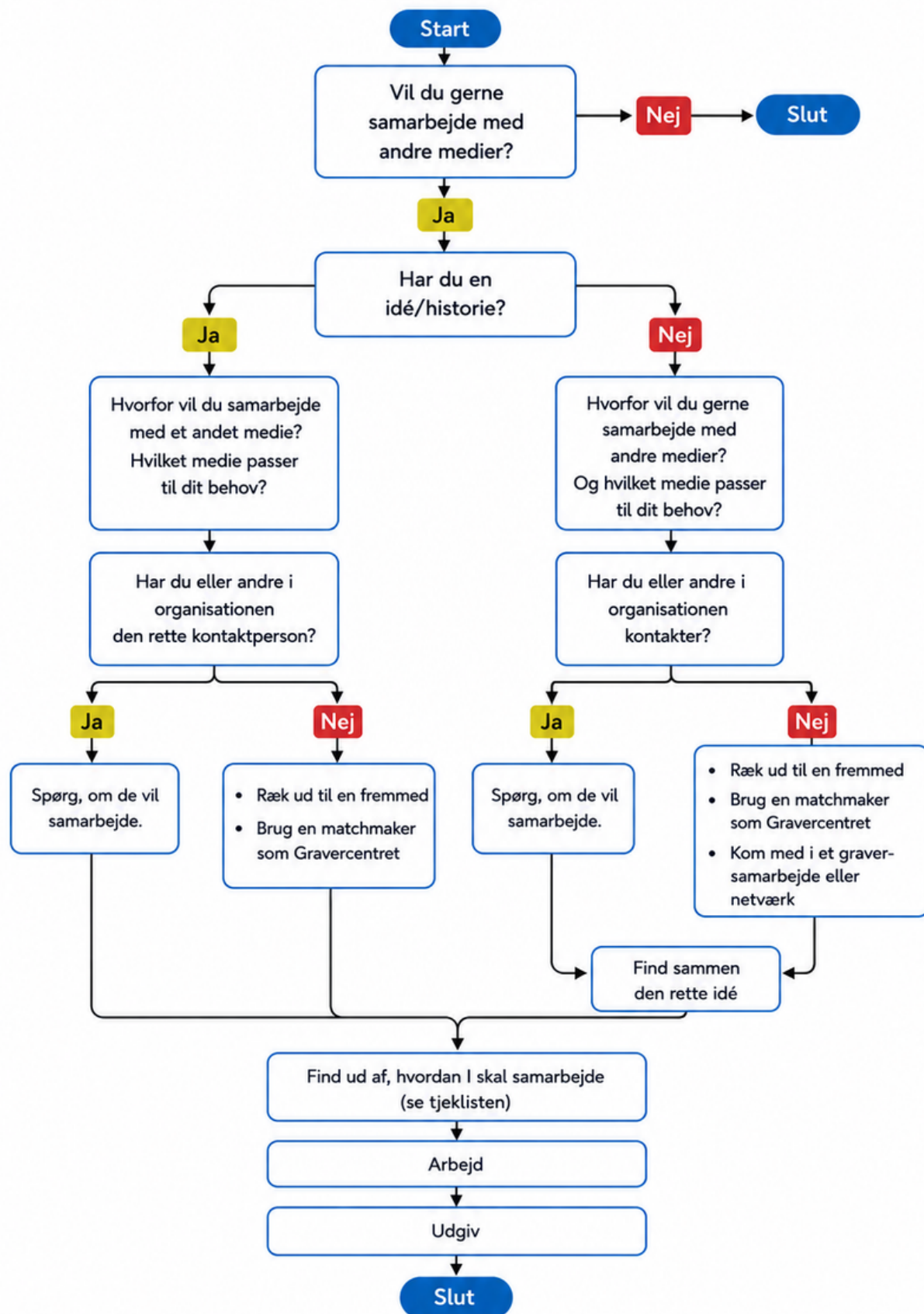
Timbuktu Fonden har støttet artikelserien med 100.000 kroner. Jyllands-Posten og Politiken har haft fuld redaktionel frihed.

TJEKLISTE

Her er et bud på ting, der er værd at fastlægge i starten.

- Hvad vil I samarbejde om?
- Hvordan vil I samarbejde?
- Hvem har beslutningskraften?
- Hvem er tovholder (har overblik og er indpisker)?
- Hvordan, hvornår og hvor hyppigt taler I sammen?
- Hvad vil I dele?
- Hvordan deler I materiale?
- Hvad og hvor meget skal de enkelte levere? Til hvornår?
- Hvornår vil I udkomme? Hvornår har I deadlines på delmål?
- Hvad gør I, hvis der opstår uforudsete ting (f.eks. sygemelding, jobskifte eller den ene part trækker sig)?
- Hvordan vil I gennemgå indhold og sikre rigtigheden og kvaliteten før udgivelse?

Kom i gang med at samarbejde med andre medier

EKSEMPLER PÅ HVAD GRAVERCENTRET KAN HJÆLPE MED

LAV JERES EGNE DATA/UNDERSØGELSE SAMMEN

F.eks. survey, observationsstudie, rundringning, bank på døren

- *matchmaking* af medier
- facilitator/tovholder
- design af undersøgelse
- research
- arbejdende værksteder
- fremdrift
- fælles fri kommunikation
- radikal deling i praksis
- kvalitetssikring

LAV RESEARCH SAMMEN

F.eks. fra hvert sit hjørne af en stor mængde research

- *matchmaking* af medier
- facilitator/tovholder
- udvikling af idé/projekt
- research
- arbejdende værksteder
- fremdrift
- fælles fri kommunikation
- radikal deling i praksis
- kvalitetssikring

ERFA-SAMARBEJDE

Gå sammen med journalister eller medier, der dækker samme stofområde og del erfaringer og idéer til vinkler, metoder, kilder

- sammensætte erfa-grupper
- facilitere møderne efter mediernes ønske og behov
- rådgive om eller oprette kommunikationskanaler
- invitere relevante eksperter og parter til at holde oplæg

CITATER

Gravercentret har spurgt forskellige fortalere for mediasamarbejde om værdien i samarbejdet.

Jeg har deltaget i talrige internationale og danske samarbejdsprojekter de seneste 15 år. For mig har de tre største gevinster været:

- **Bedre historier** - fordi mere viden, flere synsvinkler, flere ressourcer, adgang til kilder og materiale, som er svære at nå fra Danmark, er til rådighed.
- **Du bliver en bedre journalist** - fordi du altid kan lære noget af dygtige kolleger på andre medier.
- **Du får et langt større netværk** (særligt ved internationale samarbejder), som du kan søge hjælp og råd hos i alle sammenhænge. Ofte kan en kollega hurtigt og nemt finde frem til en oplysning/en kilde i sit hjemland, som du skulle bruge dage på måske at finde frem til. Og jeg har aldrig fået nej, når jeg bad en kollega om hjælp.

John Hansen

Senior investigative journalist
Politiken

Laila Borge

Redaktionel fagmedarbejder
Landslaget for lokalaviser (LLA, Norge)

Samarbejde kan give små medier styrken til at kaste sig over mere krævende historier.

I Landsforeningen for Lokalaviser og Samarbejdsdesken ser vi, at samarbejde kan give den enkelte journalist et stærkere fagligt fællesskab, flere ressourcer at trække på samt øget kompetence og selvtillid.

Resultatet er mere undersøgende journalistik, grundigere research og flere kilder.

Vi ser også, at lokalaviserne skaber deres egne unikke historier, selv om de samarbejder om research og deler idéer og kompetencer.

At researche i fællesskab og publicere i mange medier i mange lande på samme tid, det giver et ordentligt plask i nyhedsstrømmen!

Med fælles research og publikation for mange forskellige målgrupper generobrer journalister deres rolle i den offentlige samtale - også når de politiske beslutninger er flyttet hjemmefra, for eksempel til EU, til NATO, til Verdenshandelsorganisationen eller nogle af de mange andre internationale fora, der bestemmer over borgernes hverdag. Større gennemslagskraft, flere kompetencer og mere arbejdskraft til researchen samt - ganske centralt - bedre journalistik til ens egen målgruppe er blandt de typiske overvejelser, når journalister arbejder sammen hen over grænser. Når politik, erhvervsliv og kriminelle grupper arbejder sammen hen over grænser, må journalister også gøre det. I enkelte sager styrker samarbejdet også sikkerheden for kolleger i lande, hvor journalister er truet.

Brigitte Alfter

Dansk-tysk journalist.

Har arbejdet med lokal, national og europæisk journalistik.

Grundlægger og leder af Arena for Journalism in Europe.

Har skrevet håndbogen "Cross-border collaborative journalism. A step by step-guide."

Kim Albæk

Lektor, journalistik på Danmarks
Medie- og Journalisthøjskole.

Koordinator for Netværk for videns-
og evidensbaseret journalistik.

Vi lever i en tid, hvor mediernes ressourcer er knappe, og hvor den virkelighed, som journalisterne skal researche og forsøge at forstå, ofte er temmelig kompliceret og fyldt med støj og manipulation.

Her kan samarbejde mellem journalister og medier give en stor fordel, fordi man i fællesskab kan håndtere en historie, som man ellers ikke ville have ressourcer og kompetencer til. For det første er der simpelthen mere volumen at gøre med, og det er ofte vigtigt, når historierne bliver omfattende, og for det andet kan man drage stor fordel af forskellige kompetencer, sparring m.m.

Der vil altid være udfordringer ved et samarbejde, men hvis man får det struktureret ordentligt, så kan det blive meget værdifuldt for alle – og hen ad vejen bliver man helt sikkert bedre. Det er faktisk temmelig simpelt: man kan løfte mere i flok, og øvelse gør mester. Det gælder også her.

POINTER FRA UDLANDET

Her følger et par erfaringer fra udlandet,
som også handler om samarbejde
i forskellige former.

Centrale researchpakker kan styrke samarbejde og journalistik

I Norge er det blevet undersøgt, hvordan researchpakker styrker journalistikken.

Genfortalt med tilladelse fra Ragnhild Kristine Olsen, professor, Oslo Metropolitan University

Den norske rapport "Nyskapende nettverk og mediemangfold" (2026) er blevet til i et samarbejde mellem Institut for journalistik og mediefag på Oslo Metropolitan University og Fakultet for samfundsvidenskab ved Nord Universitet.

Rapporten undersøger samarbejder mellem især lokalmedier og Samarbejdsdesken, som blev etableret i Norge i 2024 for at styrke datadrevet journalistik i lokale medier. Siden 2025 har Samarbejdsdesken været grundfinansieret over det norske statsbudget, og den drives af Landslaget for Lokalaviser (LLA), Senter for Undersøkende Journalistikk (SUJO) og public service-stationen NRK.

Gravercentrets data-redaktion udgiver også researchpakker, ligesom den norske Samarbejdsdesk.

I rapporten bliver der peget på, at de norske lokalredaktioner ofte mangler tid, ressourcer og kompetencer til at producere kritisk og undersøgende journalistik. Det udfordrer lokalmediernes rolle som demokratisk vagthund og kan skabe geografiske og tematiske "blinde pletter" i mediedækningen. Samarbejdsdeskens rolle er derfor at give små redaktioner adgang til data, research og faglig støtte.

Undersøgelsen af to meget brugte researchpakker viser, at Samarbejdsdesken gør det lettere for lokalmedier at producere datadrevet og mere grundig journalistik. Lokalredaktionerne anvender researchpakkerne som et udgangspunkt, men tilpasser dem typisk med egne vinkler, lokale kilder og cases. Det bidrager til større kildebredde, flere perspektiver og mere faktabaseret journalistik. Interviews viser, at det dog varierer meget, hvor meget pakkerne bliver anvendt, og det hænger blandt andet sammen med temaets relevans for lokalområdet, usikkerhed om datakvalitet, eller at pakkerne kræver for meget i en travl hverdag. Selv gode researchpakker risikerer ikke at blive brugt, hvis de udkommer på det forkerte tidspunkt.

Når redaktionerne anvender materialer fra Samarbejdsdeskens researchpakker, inviteres de samtidig ind i et fagligt fællesskab på tværs af redaktionerne og aktørerne bag Samarbejdsdesken, hvor der bliver arbejdet grundigt med materialet. Rapporten fremhæver, at dette samarbejde skaber et fagligt fællesskab på tværs af medier, hvor redaktionerne lærer af hinanden, deler erfaringer og udvikler kompetencer. Det styrker både ambitionerne, den redaktionelle selvtillid og forståelsen af den journalistiske rolle.

Samlet konkluderer rapporten, at Samarbejdsdesken styrker lokaljournalistikkens muligheder for at arbejde undersøgende og datastøttet og dermed bidrager til større mangfoldighed og kvalitet. Samtidig peger rapporten på en potentiel risiko for standardisering, når flere medier tager udgangspunkt i det samme datagrundlag. Undersøgelsen viser dog, at lokalredaktionerne overvejende bruger materialet som afsæt for selvstændig lokal journalistik frem for at reproducere færdige historier.

7 former for mediesamarbejde

Faglitteraturen peger her på syv forskellige former for samarbejde mellem medier.

Genfortalt med tilladelse fra Ragnhild Kristine Olsen, professor, Oslo Metropolitan University

I den norske rapport "Nyskapende nettverk og mediemangfold" (2026) gennemgås der desuden forskellige former for samarbejdjournalistik, der er nævnt i faglitteraturen. De forskellige modeller er forskellige i organisering, formål og samarbejdsrelationer. Jeg opsummerer kort her:

Tre samarbejdsmodeller (Jenkins & Graves, 2024)

- **Kooperativ-modellen** er et langsigtet samarbejde mellem ligeværdige partnere, der deler ejerskab, omkostninger og ressourcer. Journalisterne arbejder på skift i fællesredaktionen og deres egen redaktion, hvilket styrker kompetenceudviklingen og frigør ressourcer til lokal journalistik.
- **Entrepreneur-modellen** er et tidsafgrænset og markedsbaseret samarbejde, hvor én aktør leverer specialiseret viden eller ydelser mod betaling. Formålet er både at understøtte lokale journalistiske projekter og opbygge varig kompetence hos de lokale medier.
- **NGO-modellen** er et ikke-kommercielt, projektbaseret samarbejde, hvor en central organisation fungerer som koordinerende hub for midlertidige, ofte undersøgende projekter. Modellen bygger på deling af data og kompetenceudvikling på tværs af medier.

Fælles for de tre modeller er, at de giver lokale medier adgang til ressourcer, støtte og kompetenceudvikling.

Fire former for samarbejde (Blakston m.fl., 2025)

- **Stofudveksling og delt indhold** mellem medier i samme mediekoncern kan være økonomisk bæredygtigt, men kan samtidig svække den lokale forankring.
- **Publikumssamarbejde** bygger på brugergenereret indhold og kan styrke lokalt indhold og den lokale nyhedsøkologi, men indebærer udfordringer med kvalitetssikring og redaktionel kontrol.
- **Samarbejde mellem medier og eksterne aktører**, eksempelvis fonde og universiteter, kan styrke journalistiske initiativer og offentlighedens interesse for journalistik, men kan samtidig udfordre den redaktionelle uafhængighed.
- **Samarbejde mellem public service-medier og kommercielle medier**, særligt lokale medier, kan styrke kvalitet, mangfoldighed og adgang til kompetencer, men rummer også risiko for magtubalance og at lokale perspektiver får mindre plads.

Samlet peger forskningen på, at samarbejde kan skabe betydelige gevinster i form af bedre ressourcer, højere kvalitet og øget kompetence, men også indebærer udfordringer og spændinger, som kræver opmærksomhed.

Få eksperter ind i newsroom

En anderledes måde at lave samarbejdjournalistik på: Brug eksperter og parter allerede fra idéudviklingen og hypotesestadiet og ikke bare som citerede kilder.

Genfortalt med tilladelse fra Lucy Brisbane Mckay, The Bureau of Investigative Journalism

Mange journalister ønsker at gøre en forskel – at kaste lys over ægte problemer, der trænger til at blive ændret. Men for hvert emne, man kaster lyset på, er der ofte mange fagprofessionelle inden for det felt, som også gerne ser forandringer.

Som journalister arbejder vi normalt i vores egen lille boble, men hos non-profit organisationen The Bureau of Investigative Journalism (TBIJ) har man forsøgt at gøre tingene anderledes. TBIJ vil arbejde sammen med det omkringliggende samfund for, at de journalistiske historier kan få den størst mulige effekt. Derfor begyndte bureauet at se sig selv som en del af et større fællesskab.

TBIJ arbejder derfor med rådgivende ekspertgrupper, som består af personer med særlig viden og erfaring inden for det emne, der undersøges. Formålet er at kvalificere undersøgelserne og sikre, at de tager udgangspunkt i de mest presserende udfordringer.

I et projekt om det britiske arbejdsretslige klagesystem bestod ekspertgruppen blandt andet af fagforeningsrepræsentanter, juridiske rådgivere, advokater og forskere. Med deres erfaring fra tusindvis af sager bidrog de til at identificere både de daglige udfordringer og de underliggende systemiske problemer, som de berørte oplever.

Samarbejdet førte til en række undersøgende artikler, udgivet i samarbejde med BBC, som afslørede alvorlige mangler i håndtævelsen af systemets afgørelser, herunder at tusindvis af arbejdsgivere undlod at udbetale erstatninger uden væsentlige konsekvenser.

Ifølge de deltagende organisationer gjorde samarbejdet det muligt at sætte fokus på de problemer, der havde størst betydning for de berørte mennesker, og samtidig afdækkede samarbejdet nye problemer – som ikke nødvendigvis blev nævnt i journalistikken – som organisationerne efterfølgende kunne bringe videre i deres arbejde for at påvirke myndigheder og beslutningstagere.

SPØRGSMÅL OM SAMARBEJDE? HJÆLP TIL SAMARBEJDE? KONTAKT OS

Karina Oddershede Dahlgaard

graverredaktør, Gravercentret

karina@gravercentret.dk

tlf. nr. 20194064

Sara Laadal Mortensen

graverredaktør, Gravercentret

sara@gravercentret.dk

tlf. nr. 61308067

